



---

# JAARVERSLAG

2025

---



# Inhoudstafel

Voorwoord	3
Het Programma	5
Onze acties	7
Conferentie	12
Vooruitzichten	14
Getuigenissen	16
Financiën	18
Het team	21



# Voorwoord

---

*Activiteiten in de natuur zijn uiteraard goed voor het mentale welzijn van iedereen. Toch blijft het, hoe evident het ook lijkt, een uitdaging om mensen daarvan te overtuigen.*

Voor het derde jaar op rij hebben we ons ingezet om sociale landbouwactiviteiten duurzaam gefinancierd te krijgen. Dat heeft in 2025 geleid tot verschillende belangrijke ontwikkelingen.

**Een versterking van het operationeel team:** Sylvia Spelmans vervoegde ons in februari 2025 als operationeel coördinator. Sindsdien helpt zij mee om de verspreiding van de HIVA-studie verder te structureren en efficiënter te maken, het netwerk van terreinpartners te ondersteunen, de externe communicatie verder te verfijnen en het project sterker te verankeren in Vlaanderen. In elf maanden tijd heeft Sylvia het programma mee een belangrijke structurele versnelling gegeven en zich uitstekend geïntegreerd in haar nieuwe omgeving.

**De verdere consolidatie van het rekruteringsproces voor de HIVA-KU Leuven-studie:** Na achttien maanden van intensieve inspanningen kwam de verspreiding van de studie eindelijk echt op gang. De vele antwoorden van nieuwe deelnemers op de tweewekelijkse vragenlijsten maakten het voor de onderzoekers van KU Leuven mogelijk om hun eerste bevindingen te formuleren in een tussentijds rapport, voorgesteld op 4 februari 2026.

Marc Pittie  
Afgevaardigd bestuurder



**Een grotere zichtbaarheid in de media en een versterking van het beleidswerk:** We hebben ervoor gekozen om communicatie en beleidswerk meer intern te organiseren en zo een concreet plan voor het programma uit te werken, in lijn met de ontwikkelingen op het terrein. Er werd een maandelijkse nieuwsbrief gelanceerd om de gemeenschap van honderden betrokken actoren actief te verbinden. Onze contacten met de netwerken geestelijke gezondheidszorg (107-netwerken) leidden bovendien tot de ontwikkeling van twee pilootprojecten voor 2026 en tot een verdere toenadering tot de federale overheden.

**Een verlenging van de steun van onze financiers:** Dankzij onze governance konden we een open en constructieve dialoog behouden met onze financiers, die blijvend geïnformeerd werden over de vooruitgang van het programma en hun steun met een bijkomend jaar verlengden. We zijn verheugd dat we in 2025 opnieuw belangrijke mijlpalen hebben kunnen bereiken, maar blijven ons tegelijk bewust van de noodzaak om te komen tot een robuust wetenschappelijk onderbouwd dossier dat beleidsmakers kan overtuigen van de nood aan een duurzame financiering van sociale landbouwactiviteiten. De vooruitzichten voor het komende jaar zijn bijzonder hoopgevend en we zullen ons opnieuw ten volle inzetten om het mandaat dat ons werd toevertrouwd verder waar te maken.

# HET PROGRAMMA



# Het Programma

## *Een nieuwe weg naar herstel*

---

### MISSIE

Het programma Groene Zorg – Soins Verts is een experimenteel programma dat in 2023 werd opgestart met als doel **sociale landbouwpraktijken duurzaam erkend en gefinancierd** te krijgen, in het bijzonder als hersteltraject voor mensen die arbeidsongeschikt zijn door een werkgerelateerde **burn-out** of lichte **depressie**, waarbij de klassieke zorg- en begeleidingstrajecten hun grenzen tonen, zowel op het vlak van herstel als van terugkeer naar werk.

### CONTEXT

In België vertegenwoordigen werkgerelateerde psychische problemen vandaag bijna **een kwart van de langdurige arbeidsongeschiktheden**, met een kostprijs voor de sociale zekerheid van meer dan 2 miljard euro per jaar. In die context is het belangrijk dat de overheden aanvullende, innovatieve en wetenschappelijk onderbouwde oplossingen blijven verkennen. Het Programma sluit aan bij die dynamiek door een **aanvullende benadering aan te bieden tussen het klassieke zorgtraject en de terugkeer naar werk**.

### AANPAK

**Het programma steunt op:**

- begeleiding door lokale organisaties gespecialiseerd in sociale landbouw;
- opvang binnen zorgvuldig geselecteerde partnerboerderijen;
- een nauwe samenwerking met medische voorschrijvers (artsen en psychologen); en
- een coördinatie die waakt over de samenhang van het traject van de deelnemer.

De aangeboden landbouwactiviteiten zijn niet gericht op prestaties of productiviteit, maar op het geleidelijk heropbouwen van vertrouwen, eigenwaarde en vaardigheden. Tuinieren, zorgen voor dieren, deelnemen aan landbouwactiviteiten... telkens op het ritme van de deelnemer en zonder druk. **Een traject dat het tempo van ieder individu respecteert, opnieuw betekenis geeft en stap voor stap voorbereidt op een terugkeer naar werk, zonder te forceren.**

An aerial photograph of a vast vineyard in the foreground, with rows of grapevines stretching towards a small village. In the background, a line of wind turbines stands on a ridge against a dramatic sunset sky with orange and blue hues. The text 'ONZE ACTIES' is centered over the middle of the image.

# ONZE ACTIES

# Onze acties



## IMPACT METEN

### Doel

Een sterke wetenschappelijke basis opbouwen om de doeltreffendheid van landbouwgerichte groene zorg aan te tonen in het herstel van mensen die arbeidsongeschikt zijn door een burn-out of werkgerelateerde depressie.

### Ondernomen acties

- Uitvoering van kwalitatieve interviews en een focusgroep door HIVA
- Gestructureerde opvolging van deelnemers en partnerorganisaties
- Voorstelling van een eerste tussentijds rapport op basis van de kwantitatieve analyse
- Uitwerking van twee pilootprojecten in samenwerking met geestelijke gezondheidszorgnetwerken voor volwassenen (Diletti en Réseau 107 BW) met opstart voorzien in 2026
- Lancering van een projectoproep voor een aanvullende kwalitatieve studie



### Vooruitgang

- Een groeiend aantal deelnemers neemt deel aan de impactstudie van HIVA-KU Leuven
- De eerste resultaten bevestigen de meerwaarde van het Programma als aanvulling op klassieke benaderingen
- De studie versterkt de geloofwaardigheid van het Programma bij beleidsmakers en publieke instanties
- De bekendmaking van de studie binnen het netwerk van voorschrijvers wordt verder gestructureerd

### Uitdagingen

Het huidige aantal deelnemers blijft beperkt om volledig tegemoet te komen aan de vereisten van een "evidence-based" aanpak. Een verlenging van het Programma is essentieel om de resultaten verder te consolideren en een statistisch meer onderbouwde analyse mogelijk te maken.

**1** impactstudie uitgevoerd door HIVA-KU Leuven

**33** deelnemers aan de studie HIVA-KU Leuven

**3** regio's in België betrokken

**11** ondersteunende organisaties

**1 370** betrokken boerderijen

**2,5** VTE's

**3** vrijwilligers

**2** pilootprojecten: Diletti en Réseau 107 BW,

**11** werkgroepen

**1** nieuwe kwalitatieve studie



# Onze acties



## OVERTUIGEN

### Doelstelling

Werken aan de structurele erkenning en duurzame financiering van sociale landbouw als aanvullend instrument binnen de geestelijke gezondheidszorg. Daarbij is het essentieel om het werk zichtbaar te maken bij relevante actoren in België: politieke beleidsmakers, socio-economische partners en andere betrokken organisaties.

### Ondernomen acties

- Overleg met vertegenwoordigers van de kabinetten van de federale ministers van Volksgezondheid (Vandenbroucke), Werk (Clarival) en Transitie (Crucke)
- Uitwisselingen met leden van de commissies Volksgezondheid en Sociale Zaken van het federaal parlement
- Werkvergaderingen met het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)
- Uitwerking van een voorstel tot samenwerkingsovereenkomst met netwerk 107 Diletti en netwerk 107 BW, gevalideerd door het kabinet van de federale minister van Volksgezondheid
- Overleg met vertegenwoordigers van de mutualiteiten
- Ondersteuning van de belangenbehartiging door programmapartners op regionaal niveau (parlementen en regeringen).

### Vooruitgang

- Constructief dialoog met het RIZIV
- Een fase van observatie en uitwisseling in afwachting van verdere wetenschappelijke resultaten
- Bemoedigende politieke signalen op zowel federaal als regionaal niveau, al werd er voorlopig nog geen structurele beslissing genomen

### Uitdaging

De politieke interesse vertalen naar concrete engagementen.



**8** gerichte overlegmomenten op federaal niveau

**3** federale ministeriële kabinetten betrokken

**4** specifieke initiatieven in Wallonië

**2** werkvergaderingen met het RIZIV



# Onze acties



## UITROLLEN

### Doelstelling

De betrokkenheid en het engagement van terreinpartners binnen de sociale landbouw en van zorgprofessionals rond het programma versterken, om de lopende impactstudie verder bekend te maken, de integratie van het Programma in bestaande praktijken te ondersteunen en samenwerking binnen de zorgnetwerken te stimuleren.

### Ondernomen acties

- Deelname aan verschillende professionele evenementen binnen .de gezondheidssector
- Voorstellingen van het Programma voor zorgprofessionals
- Organisatie van webinars
- Overleg met partnerboerderijen, begeleidende organisaties en netwerken geestelijke gezondheidszorg van eerstelijnspsychologen

### Vooruitgang

- Een versterkte mobilisatie van partners en zorgprofessionals rond het Programma
- Een bredere verspreiding binnen uiteenlopende organisaties en disciplines in de gezondheidssector.
- Bevestigde interesse, onder meer via de deelname aan webinars, presentaties en de uitwerking van de pilootprojecten binnen netwerk 107
- Herstructurering van het operationeel team om het Programma sterker uit te bouwen in Vlaanderen en binnen de 107-netwerken

### Uitdagingen

Het engagement van zorgprofessionals op lange termijn blijven ondersteunen en de bestaande interesse vertalen naar concrete samenwerkingen en een duurzame verankering van het programma in de praktijk.



**39** voorstellingen van het Programma aan zorgprofessionals

**25+** gerichte contacten rond de voorstelling van het Programma

**68** deelnemers aan de webinars

**4** bijeenkomsten voor zorgverleners

**1** nieuwe operationeel coördinator



# Onze acties



## BEKENDMAKEN

### Doelstelling

Het project zichtbaarheid geven via een publieke communicatiestrategie, ter ondersteuning van de verdere uitbouw en legitimiteit van het programma.

### Ondernomen acties

- Publicaties in Franstalige en Nederlandstalige media
- Regelmatige aanwezigheid op sociale media
- Lancering en verspreiding van een maandelijkse nieuwsbrief
- Organisatie van een conferentie in februari 2026 rond de resultaten van de eerste drie jaar (2023–2025) van het Programma

### Vooruitgang

- Het programma wordt vandaag steeds meer erkend als een referentieactor binnen het debat rond groene zorg.
- Zowel algemene als gespecialiseerde media besteden aandacht aan het onderwerp, en de gemeenschap rond het programma (landbouwsector, beleidsmakers, zorgprofessionals, deelnemers en andere betrokkenen) blijft groeien.

### Uitdagingen

Potentiële deelnemers blijven bereiken voor deelname aan studies en pilootprojecten, en tegelijk de juiste balans bewaren tussen publieke communicatie en wetenschappelijke onderbouwing.

**10** persartikels

**8** vermeldingen op gespecialiseerde websites en in professionele nieuwsbrieven

**1000** abonnees op onze maandelijkse nieuwsbrief, **10** edities verstuurd in de loop van het jaar

**3** regio's vertegenwoordigd



Ontdek hier alle persartikels



An aerial photograph of a rural landscape featuring various agricultural fields. The fields are arranged in a patchwork pattern, with some showing distinct rows of crops. The colors range from vibrant green to golden yellow, suggesting different stages of crop growth or types of vegetation. A few scattered trees are visible, particularly along the boundaries between fields. The overall scene is captured from a high angle, providing a top-down perspective of the farmland.

CONFÉRENTIE

# Conferentie

---

In de loop van 2025 werd intensief gewerkt aan de voorbereiding van de conferentie van het programma Soins Verts – Groene Zorg, die op 4 februari 2026 plaatsvond in Brussel. Dit evenement bracht **70 deelnemers** samen uit de gezondheidssector, de onderzoekswereld en de landbouwsector, en vormde een belangrijke stap in de valorisatie van het gerealiseerde werk.

Tijdens de conferentie werden de **eerste wetenschappelijke resultaten** van de impactstudie van HIVA – KU Leuven voorgesteld, evenals de opstart van twee pilootprojecten in samenwerking met de netwerken geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast werd ook vooruitgeblikt op mogelijkheden voor een structurele integratie van landbouwgerichte groene zorg binnen het Belgische gezondheidszorgsysteem.



Laurène Thil - HIVA KULeuven



Tom Cornu - UAantwerpen





VOORUITZICHTEN

# Vooruitzichten

---

## 2023 • Opstartfase

Een **eerste fase** ging van start in het voorjaar van 2023, uitwerking van de governance, selectie van de partners, eerste contacten met politieke actoren op federaal niveau en de eerste vermeldingen in de pers.

## 2024 • Verdere uitbouw

**Tweede fase:** versterkte uitwisseling met de federale politieke wereld, zowel vóór als na de verkiezingen van juni 2024; eerste kwalitatieve interviews in het kader van de impactmeting; eerste grootschalige verspreiding van de impactstudie; lancering van de website en publicatie van de eerste inhoud; groeiende legitimiteit van het programma.

## 2025 • Eerste resultaten

**Derde fase:** operationele herstructurering om de verspreiding van het Programma en het beleidswerk verder te versterken, in het bijzonder in Vlaanderen; eerste betekenisvolle resultaten binnen de impactmeting; groeiende erkenning binnen de zorgsector en voorstelling van een voorlopig impactrapport; uitbouw van een gemeenschap van professionals die betrokken zijn bij de verschillende onderzoeksinitiatieven (impactstudie, pilootprojecten en kwalitatief onderzoek).

## 2026...

### DOELSTELLINGEN

- Beschikken over een impactstudie die de relevantie van groene zorg aantoonde voor mensen met een werkgerelateerde burn-out of lichte depressie
- Uitvoering van de twee pilootprojecten
- Voorbereiding van de jaarlijkse conferentie in februari 2027
- Een concrete engagement verkrijgen vanuit het federale beleidsniveau

### EN HIERNA?

- Uitwerking van een vorm van doorverwijzing naar groene zorg
- Opname van de conclusies van de impactstudie door de overheden.
- Verkrijgen van een structurele financiële ondersteuning voor zorgstructuren

A photograph of a vegetable field. In the foreground, there are rows of leafy green vegetables, possibly lettuce or spinach, growing in neat rows. The plants are vibrant green and appear to be in the early stages of growth. In the background, there is a field of tall corn plants, also in rows. The overall scene is a well-maintained agricultural field. The text "GETUIGENISSEN" is overlaid in the center of the image.

GETUIGENISSEN

# Inspirerende getuigenissen



*"Het geeft echt veel voldoening om mensen te verwelkomen die anders niet vanzelf in contact komen met de landbouwsector. Het zorgt voor wat afwisseling in hun week, een dag die anders is, **vol leven en menselijk contact**. Het veld wordt een levendige plek waar mensen elkaar ontmoeten en ervaringen delen."*

Bryce Vandystadt - Veldbegeleider bij Champ du Chaudron

*"Ik raakte mijn bed niet meer uit en ben daar maanden gebleven. Via de radio hoorde ik voor het eerst over sociale landbouw. Het doet gewoon deugd, je hoofd komt even tot rust. Je maakt een praatje met iemand anders, iemand die je niet kent, je wisselt ervaringen uit. **Het voelt alsof je je zorgen mee in de aarde kunt begraven.**"*

Annie - Deelnemer

Bekijk hier alle  
getuigenissen



*"Groene zorg biedt de mogelijkheid om het herstelvermogen van een patiënt te verkennen, reacties te observeren en mensen aan te moedigen om actief deel te nemen aan hun herstelproces, nog voor er eventueel medicatie wordt ingezet."*

Huisarts

*"Beetje bij beetje kreeg ik mijn zelfvertrouwen terug. Ik plantte zaadjes, zag de planten groeien en kon ze later oogsten. Het lijkt eenvoudig. Maar als ik ze geen water had gegeven en onkruid had gewied, zou er niets zijn gegroeid. En ik merkte dat ik daar trots op was."*

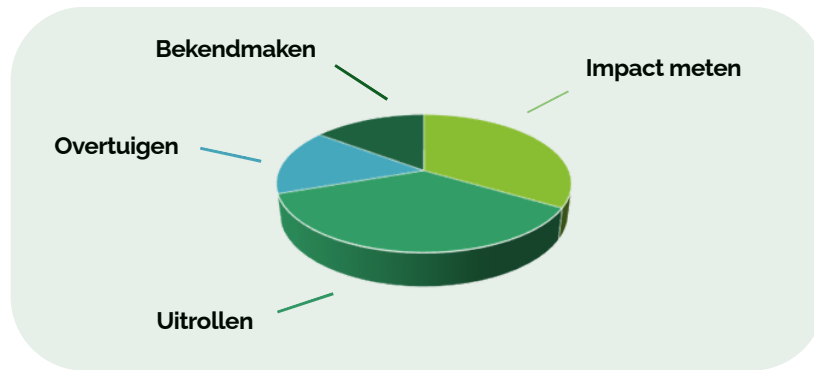
Catherine Tollet - Deelnemer





FINANCIËN

# Financiën



## EEN COHERENTE EN STABIELE STRUCTUUR SINDS 2023

Sinds de opstart in 2023 weerspiegelt de budgettaire structuur van het Programma een duidelijke strategie: op een gestructureerde manier investeren in de onderbouwing van een innovatief model, met het oog op een mogelijke structurele integratie binnen het zorgsysteem. Het budget is opgebouwd rond vier complementaire strategische pijlers:

### Impact meten

- Wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd in samenwerking met HIVA-KU Leuven
- Verzameling en analyse van gegevens
- Wetenschappelijke en methodologische coördinatie

### Overtuigen

- Belangenbehartiging bij de federale overheid
- Overleg met het RIZIV en de mutualiteiten
- Bijdrage aan parlementaire en institutionele werkzaamheden
- Uitwerking van scenario's voor duurzame financiering

### Uitrollen

- Operationele coördinatie
- Mobilisatie van begeleidende organisaties
- Afstemming met partnerboerderijen
- Implementatie van pilootprojecten

### Bekendmaken

- Sensibilisering van zorgverleners en het grote publiek (webinars, congressen, GLEM's, netwerken 107)
- Strategische communicatie en persrelaties
- Uitbouw van de gemeenschap rond het Programma
- Transversale ondersteuning van de andere pijlers (werving van deelnemers, mobilisatie in het veld, institutionele zichtbaarheid)

# Financiën

---

## 2026

Het jaar 2026 wordt een bepalend jaar. De financiële middelen zullen het mogelijk maken om:

- het aantal deelnemers aan de studie verder te verhogen om de wetenschappelijke onderbouwing te versterken;
- een aanvullende kwalitatieve studie op te starten;
- de pilootprojecten verder te consolideren; en
- strategische reflecties over de toekomst van het programma verder uit te werken.

## EEN BUDGET VOOR SYSTEEMINNOVATIE

Het programma Soins Verts – Groene Zorg weerspiegelt een vernieuwende filantropische aanpak, strategisch opgebouwd om via nieuwe wetenschappelijke inzichten bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van het federale juridische en beleidsmatige kader.

De middelen die sinds 2023 werden ingezet, maakten het mogelijk om:

- een model op nationale schaal uit te testen;
- de effecten ervan op onafhankelijke wijze wetenschappelijk te documenteren;
- concrete bruggen te slaan tussen landbouw, gezondheidszorg en beleid;
- een dialoog op te starten met het RIZIV, de mutualiteiten en de federale overheden;
- de basis te leggen voor een duurzame vorm van erkenning; en
- een nationale coördinatie van het Programma te verzekeren.

Met andere woorden: de filantropische investering heeft het noodzakelijke initiële risico gedragen om een model te laten ontstaan dat op termijn kan uitgroeien tot een duurzaam publiek financieringsmechanisme.

An aerial photograph of a rural landscape. The scene is dominated by rolling hills covered in vibrant green crops, likely corn. A small, narrow stream flows through the middle ground, winding between the hills. On the right side, a small cluster of three trees stands on a patch of brown, tilled earth. The overall composition is peaceful and scenic, with a focus on natural beauty and agriculture.

HET TEAM

# Het team

## Soins Verts Groene Zorg

**New!**



**Sylvia Spelmans**

Coördinator

Programma Soins Verts - Groene Zorg

+32 484 64 37 87

sylvia.spelmans@soinsverts-groenezorg.be



**Samuel Hubaux**

Coördinator van de impactstudie

Nos Oignons ASBL

+32 0471 21 28 01

sh@soinsverts-groenezorg.be



**Marc Pittie**

Afgevaardigd bestuurder

Fondation Terre de Vie

+32 497 51 47 54

mpittie@soinsverts-groenezorg.be

### MET DE JURIDISCHE STEUN VAN:



**Eugénie Stinglhamber**

Advocaat

Law4Nature

estinglhamber@law4nature.eu

+ 2 stagiairs die ons doorheen het jaar ondersteunen op vlak van communicatie

### MET DE STEUN VAN ONZE ONDERSTEUNENDE STRUCTUREN:





## DRAAG MEE BIJ AAN GROENE ZORG!

[WWW.SOINSVERTS-GROENEZORG.BE](http://WWW.SOINSVERTS-GROENEZORG.BE)



[INFO@SOINSVERTS-GROENEZORG.BE](mailto:INFO@SOINSVERTS-GROENEZORG.BE)

EEN INITIATIEF VAN:



IN SAMENWERKING MET:

